

har ikke været min Hensigt. Dengang da Beslutningen blev vedtagen, yttrede jeg imod et andet Medlem, som havde stillet et Forslag om Forbeholdets Udslettelse, at jeg ikke kunde tillægge det nogen særdeles praktisk Betydning, og af den samme Mening er jeg endnu. Jeg skal imidlertid ganske lade dette staae hen. Dersom lovkundigere og skarpsindigere Folk end jeg skulde kunne overbevise mig om, at Forbeholdet har en praktisk Betydning, skal jeg gjerne gaae ind derpaa; men der kan ikke for Dieblirket efter min Mening være Tale om at give det nogen saadan, og sølgelig skal jeg ikke indlade mig derpaa.

Derimod har jeg visseligen troet, at naar Forbeholdet engang stod der, og ikke skulde mangle al Betydning, saa maatte det hjemle Rigsdagen en formel Ret til, naar dertil gaves Anledning, at erholde officiel og paalidelig Kundskab hos de her tilstedeværende Ministre, om Fællesforfatningen bestod i anerkjendt Kraft og Virksomhed eller ikke. Dersom nemlig en saadan Kundskab ikke kan opnaaes, saa er Forbeholdet aldeles uden Betydning. Andre have vistnok antaget, at jeg vilde spørge, om Fællesforfatningen factist bestod. Dersom dette var mit Formaal, vilde jeg allerede have faaet et fyldestgjørende Svar ved det aabne Brev, som i Aftes fandtes omdeelt paa vore Pladser. Men der er jo en Forskjel imellem en factist bestaaende og en anerkjendt Forfatning; som mindst vi kunne miskjende, der i flere Aar levede under en factist bestaaende Rigslov, der aldrig fandt Anerkjendelse som saadan, og igjen nogle Aar levede under en factist bestaaende anden Forfatning ved Siden af vor Grundlov saaledes, at begge manglede fuld Anerkjendelse. Herom har jeg alisaa ikke havt ifinde at spørge. Ligesaa lidt gjælder mit Spørgsmaal, om fremmede Magter anerkjende Fællesforfatningen, thi jeg er enig med andre Medlemmer i, at dette forsaavidt ikke vedkommer os her. Ligesaa lidt spørger jeg, om en eller anden Landsdeel ikke anerkjender Fællesforfatningen; thi ogsaa da vil den, foreløbig idetmindste, beholde usforandret Gyldighed for os. Derimod spørger jeg, om Regjeringen selv anerkjender Fællesforfatningen i samme Udstrækning og paa samme Måde, som den betragtede

den ved dens Indførelse den 2den October 1855? Dette Spørgsmaal, forekommer mig, kan ikke være os uvedkommende. Jeg har stillet mig til Beslutningen af 27de September 1855, uagtet mit Spørgsmaal er langt snævrere begrændset end selve Forbeholdet, fordi jeg derved troede at undgaae alle formelle Tvivl, fordi jeg vilde undgaae at reise det vistnok omtvivelige Spørgsmaal, hvorvidt Forsamlings almindelige Forespørgsels- og Petitionsret udstrækker sig. Det forekommer rigtignok mig, at, ligesom der gives ikke faa Fællesanliggender, der tillige ere særlige Anliggender, saaledes maa dette ogsaa gjælde om selve Fællesforfatningens Bestaaen, fordi der eksisterer et nødvendigt Forhold imellem denne og de særlige Forfatninger; men jeg skal for Dieblirket ikke reise dette Spørgsmaal, da jeg troer, at min Forespørgsel er tilstrækkelig formelt begrundet ved at slutte sig til Beslutningen af 27de September 1855.

Jeg skal nu tillade mig at forklare, hvorfor jeg har stillet denne Forespørgsel. Det vil erindres, at, da det nuværende Ministerium tiltraadte Regjeringen i December Maaned 1854, forelagde det os et Program, som den høitærede Cultusminister forelæste, og hvori det lovede at sørge for Forfatningsfagets endelige Ordning, for dens endelige Tilendebringelse. Allerede dengang, da Regjeringen fremtraadte her i Forsamlingen i August eller September Maaned 1855 med Forfatningsudkastet, til lagde den dette en afgjort endelig Charakter, saaledes at Ministeriet ikke blot vægrede sig ved at modtage noget til hvilken som helst Forandring om Forandringer i samme støttet Samtykke, men endogsaa vægrede sig ved at efterkomme det af endeel Medlemmer fremsatte Ønske, at Regjeringen vilde forelægge det første ordentlig sammentrædende Rigsraad Forslag til Forandringer deri. Regjeringen sagde da igjennem sin Ordfører, Premierministeren, at det var nødvendigt for den ikke at gaae ind paa Indrømmelsen af et saadant Ønske, ikke at paatage sig nogen saadan Forpligtelse ligeoverfor denne Forsamling, fordi den ellers ikke kunde bevare sin upartiske Stilling ligeoverfor Hertugdømmerne, ligeoverfor Kongens loyale